

**Věc C-339/19****Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1  
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

25. dubna 2019

**Předkládající soud:**

Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumunsko)

**Datum předkládacího rozhodnutí:**

20. února 2018

**Navrhovatelky:**

SC Romenergo SA

Aris Capital SA

**Odpůrce:**

Autoritatea de Supraveghere Financiară

**Předmět původního řízení**

Opravný prostředek podaný navrhovatelkami SC Romenergo S.A. a Aris Capital S.A. (dále jen „navrhovatelky“) proti občanskoprávnímu rozsudku č. 1238 ze dne 4. května 2015 a usnesení ze dne 28. září 2015 Curtea de Apel București – Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal (Odvolací soud v Bukurešti - VIII senát pro správní a daňové záležitosti, Rumunsko) v řízení, ve kterém je protistranou žalovaný-odpůrce Autoritatea de Supraveghere Financiară (Orgán pro dohled nad finančním trhem, Rumunsko) (dále jen „ASF“), jehož nástupcem je Comisia Națională ve Valorilor Mobiliare (Národní komise pro cenné papíry, Rumunsko) (dále jen „CNVM“).

**Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce**

Podle článku 267 SFEU se žádá o výklad článku 63 a násl. SFEU ve spojení s čl. 2 odst. 2 směrnice 2004/25/ES a článkem 87 směrnice 2001/34/ES, nahrazeným článkem 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2004/109/ES.

## **Předběžná otázka**

Musí být články 63 a násl. SFEU ve spojení s čl. 2 odst. 2 směrnice 2004/25/ES a článkem 87 směrnice 2001/34/ES vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátnímu legislativnímu rámci [v projednávané věci článku 2 odst. 3 písm. j) nařízení CNVM č. 1/2006], který stanoví právní domněnku vzájemné shody u podílů ve společnostech, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu a které jsou považovány za alternativní investiční fondy (nazvané finanční investiční společnosti - SIF), a to ve vztahu k:

1. osobám, které společně uskutečnily nebo uskutečňují ekonomické operace s napojením nebo bez napojení na kapitálový trh, a
2. osobám, které v rámci ekonomických operací využívají finanční zdroje, které mají stejný původ nebo pocházejí od odlišných subjektů, které jsou zúčastněnými subjekty?

## **Uplatňovaná ustanovení unijního práva**

Články 63 SFEU, 64 SFEU a 65 SFEU.

Článek 2 písm. d) a čl. 2 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/25/ES ze dne 21. dubna 2004 o nabídkách převzetí.

Článek 87 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/34/ES ze dne 28. května 2001 o přijetí cenných papírů ke kotování na burze cenných papírů a o informacích, které k nim mají být zveřejněny, nahrazený článkem 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2004/109/ES.

## **Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva**

*1. Legea nr. 297/2004 privind piețele de capital (zákon č. 297/2004 o kapitálových trzích) ve znění pozdějších předpisů*

Článek 2 odst. 1 bod 22 písm. a) a c)

„1. Pro účely tohoto zákona mají pojmy a výrazy uvedené níže následující význam: (...)

22. zúčastněné subjekty:

a) subjekty, které ovládají nebo jsou ovládány emitentem, nebo které podléhají společnému ovládní;

(...)

c) fyzické osoby emitující společnosti s řídicími nebo kontrolními funkcemi“.

Článek 2 odst. 1 bod 23 písm. a) a c):

„23. osoby jednající ve shodě - dvě nebo více osob, které jsou zavázány výslovnou nebo tichou dohodou za účelem provedení společné politiky vůči emitentovi. Dokud se neprokáže opak, předpokládá se, že následující subjekty jednají ve shodě:

a) zúčastněné subjekty;

(...)

c) obchodní společnost se členy představenstva a zúčastněnými subjekty, jakož i tyto subjekty mezi sebou;

(...)“.

článek 286a

„1) Každý může z jakéhokoli titulu nabýt nebo držet, buď samostatně, nebo s osobami, s nimiž jedná ve shodě, akcie vydané finančními investičními společnostmi, které vyplývají z přeměny soukromých fondů, v rozsahu nepřesahujícím 5 % základního kapitálu finančních investičních společností.

2) Výkon hlasovacích práv se pozastavuje u akcií držených akcionáři, kteří překročí omezení stanovená v odstavci 1.

(...)

4) Do 3 měsíců ode dne překročení omezení 5 % základního kapitálu finančních investičních společností jsou akcionáři, kteří se nachází v této situaci, povinni prodat akcie, které přesahují omezení podílu“.

*2. Regulamentul CNVM nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare (nařízení CNVM č. 1/2006 o emitentech a o operacích s cennými papíry)*

Článek 2 odst. 3 písm. j)

„3) Podle čl. 2 odst. 1 bodu 23 zákona č. 297/2004 se má za to, že ve shodě jednají, dokud se neprokáže opak, mimo jiné následující osoby:

(...)

j) osoby, které [společně] uskutečnily nebo uskutečňují ekonomické operace s napojením nebo bez napojení na kapitálový trh“.

**Stručný popis skutkového stavu a původního řízení**

- 1 Společnost ROMENERGO byla akcionářem emitenta SIF BANAT CRIȘANA S.A., jejíž akcie jsou obchodovány na kapitálovém trhu, s podílem 4,55498 % hlasovacích práv spojených s akciemi drženy ve společnosti.
- 2 Následně byly tyto akcie podle plánu částečného rozdělení zcela převedeny na ARIS CAPITAL S.A.
- 3 Dne 18. března 2014 se ASF na základě analýzy specializovaného ředitelství a rozhodnutí přijatého na zasedání dne 18. března 2014 rozhodl přijmout následující individuální akty:
  - i) Rozhodnutí ASF č. A/209 ze dne 18. března 2014, v němž se uvádí, že: „má se za to, že osoby XV, YW, ZX, společnosti S.C. ROMENERGO S.A., SMALLING LIMITED a GARDNER LIMITED jednají ve shodě pokud jde o společnost SIF Banat Crișana S.A., a to v souladu s čl. 2 odst. 1 bodu 22 písm. a) a c), jakož i bodem 23 písm. a) a c) zákona č. 297/2004 ve spojení s čl. 2 odst. 3 písm. j) nařízení č. 1/2006 a čl. 3 odst. 2 písm. f) pokynu č. 6/2012“.
  - ii) Rozhodnutí ASF č. A/210 ze dne 18. března 2014, které stanovilo, že: „S.C. DEPOZITARUL CENTRAL S.A., [základní instituce rumunského finančního trhu, která zajišťuje zúčtování a vypořádání burzovních operací, jakož i vedení rejstříku emitujících společností] (dále jen „Centrální depozitář“) má povinnost přijmout nezbytná opatření k tomu, aby do svých rejstříků zapsal pozastavení výkonu hlasovacích práv ohledně akcií vydaných SIF BANAT CRIȘANA S.A., které převyšují 5 % hlasovacích práv a jsou drženy osobami XV, YW a společnostmi S.C. ROMENERGO S.A., SMALLING LIMITED a GARDNER LIMITED“.
  - iii) Rozhodnutí ASF č. A/211 ze dne 18. března 2014, které stanovilo, že: „představenstvo SIF Banat Crișana S.A. má povinnost přijmout nezbytná opatření, aby skupina tvořená akcionáři XV, YW, S.C. ROMENERGO S.A., SMALLING LIMITED a GARDNER LIMITED, u které se má za to, že jedná ve shodě s emitentem S.I.F. BANAT CRIȘANA S.A., nemohla vykonávat hlasovací práva spojená s podílem drženým v rozporu s čl. 286a odst. 1 zákona č. 297/2004 ve znění pozdějších předpisů“.
- 4 Jak vyplývá z obsahu uvedených individuálních aktů, má se za to, že společnost S.C. ROMENERGO S.A. jednala ve shodě s osobami XV, YW a společnostmi SMALLING LIMITED a GARDNER podle čl. 2 odst. 1 bodu 22 písm. c) a bodu 23 písm. a) a c) zákona č. 297/2004, jakož i na základě čl. 2 odst. 3 písm. j) nařízení č. 1/2006.
- 5 Na základě těchto zjištění stanovil ASF následující:
  - i) že akcionáři, u nichž se má za to, že jednali ve shodě, musí ve lhůtě tři měsíců přistoupit k prodeji podílů držených v emitující společnosti, a to na

poměrném základě tak, aby všechny subjekty spadaly do 5% prahové hodnoty stanovené zákonem;

ii) že Centrální depozitář musí pozastavit výkon hlasovacích práv subjektů, o nichž se má za to, že jednaly ve shodě, s prahovou hodnotou 5 %, a že představenstvo společnosti SIF BANAT CRIȘANA přijme nezbytná opatření, aby dotčené subjekty nevykonávaly hlasovací práva týkající se akcií držených nad rámec prahové hodnoty stanovené zákonem.

- 6 Navrhovatelky podaly ve vztahu k odpůrci správní žalobu, kterou se domáhaly:
  1. Zrušení ustanovení čl. 2 odst. 3 písm. j) nařízení CNVM č. 1/2006 o emitentech a cenných papírech.
  2. Zrušení rozhodnutí ASF č. A/419 ze dne 22. května 2014, kterým bylo rozhodnuto o stížnosti dříve podané proti ustanovením uvedeným v čl. 2 odst. 3 písm. j) nařízení č. 1/2006 o emitentech a cenných papírech.
- 7 Curtea de Apel București (odvolací soud v Bukurešti, Rumunsko) zamítl jako neopodstatněnou jak žalobu podanou navrhovatelkami, tak námitku nedostatku právního zájmu na podání žaloby vznesenou odpůrcem.
- 8 Navrhovatelky rozsudek odvolacího soudu v Bukurešti napadly prostřednictvím opravného prostředku podaného k Înalta Curte de Casație și Justiție (Nejvyšší kasační soud, Rumunsko), který je předkládajícím soudem.
- 9 Následně navrhovatelky předkládajícímu soudu navrhly, aby Soudnímu dvoru předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

### **Základní argumenty účastníků původního řízení**

- 10 V průběhu celého řízení před správním orgánem a v řízení před soudem navrhovatelky namítaly nezákonnost článku 2 odst. 3 písm. j) nařízení CNVM č. 1/2006, neboť porušuje zejména zásadu volného pohybu kapitálu.
- 11 Určení, podle článku 286a zákona č. 297/2004, omezení podílu na kapitálu ve výši 5 %, představuje podle navrhovatelek situaci, která neodpovídá unijní právní úpravě, jelikož unijní normotvůrce nestanovil možnost vnitrostátního zákonodárce určit zákonná omezení podílu na kapitálu společnosti přijaté k obchodování na regulovaném trhu. Navrhovatelky kromě toho tvrdí, že pojem „vzájemná shoda“ je v unijním právu spojen výlučně s právním institutem závazné nabídky veřejného převzetí, neboť normotvůrce předpokládá, že ve shodě jednají ovládané osoby nebo osoby, které ovládají jiné osoby, a že společně usilují o převzetí kontroly nad emitující společností prostřednictvím podání nabídky nebo jejího úpadku. Unijní právo stanoví pouze domněnku tohoto typu, a to v čl. 2 odst. 2 směrnice 2004/25/ES, tedy v případě osob ovládaných jinou osobou prostřednictvím většinového podílu.

- 12 Konkrétně podle článku 87 směrnice 2001/34/ES, nahrazeného článkem 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2004/109/ES, je domněnka vzájemné shody založena na myšlence kontroly vykonávané akcionářem v rámci emitující společnosti prostřednictvím držení většiny hlasovacích práv, práva kontrolovat nebo odvolávat většinu členů řídicích a dozorčích orgánů nebo přímé kontroly většiny hlasovacích práv akcionářů nebo společníků na základě dohody s ostatními akcionáři nebo společníky tohoto podniku.
- 13 S ohledem na tyto skutečnosti navrhovatelky tvrdí, že unijní právo nijak nestanoví možnost zavést domněnku vzájemné shody, která je obecně založena na „ekonomických“ důvodech. Stejně tak není uznána ani myšlenka vzájemné shody obecně založené na pouhé existenci osob, které v rámci ekonomických operací využívají finanční zdroje, které mají stejný původ nebo pocházejí od odlišných subjektů, které jsou zúčastněnými subjekty. Navíc, ve výkladu zastávaném navrhovatelkami nemůže situace vzájemné shody stanovená v čl. 2 odst. 3 písm. j) nařízení CNVM č. 1/2006 existovat mimo rámec povinné podmínky spočívající v tom, že akcionář se snaží převzít kontrolu nad emitentem.
- 14 ASF zcela v opačném smyslu uvádí, že domněnky o vzájemné shodě stanovené v nařízení č. 1/2006 plně odrážejí ustanovení unijního práva a neomezují se na situaci veřejné nabídky.

#### **Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce**

- 15 Žádá se o určení toho, zda čl. 286a odst. 1 až 4 zákona č. 297/2004 porušuje základní právo na volný pohyb kapitálu (článek 63 SFEU) v rozsahu, v němž navrhovatelkám zakazuje držet více než 5 % akcií s hlasovacím právem v rámci rumunského investičního fondu (SIF), nebo zda jsou předmětná legislativní omezení přiměřená a nezbytná k dosažení legitimního cíle veřejné politiky.
- 16 Předkládající soud uplatňuje článek 2 odst. 1 písm. d), článek 2 odst. 2 směrnice 2004/25/ES a článek 87 směrnice 2001/34/ES, který byl nahrazen článkem 2 odst. 1 písm. f) směrnice 2004/109/ES.
- 17 Předkládající soud rovněž odkazuje na rozsudek ze dne 14. října 1999, Sandoz GmbH (C-439/97, EU:C:1999:499), v němž Soudní dvůr uvedl, že ustanovení Smlouvy týkající se volného pohybu kapitálu mají přímý účinek a musí být uznána zákonodárcem a soudy členských států Unie, a připomíná, že podle judikatury Soudního dvora je systém předchozího správního schválení v souladu se zásadou proporcionality, pokud je založen na objektivních, nediskriminačních a dotčeným podnikům předem známých kritériích a pokud všechny osoby dotčené omezujícím opatřením tohoto typu mají možnost podat opravný prostředek.
- 18 Zásada proporcionality byla před Soudním dvorem uplatněna v řadě věcí týkajících se porušení některých základních práv zakotvených ve Smlouvě, zejména práva na volný pohyb kapitálu, ve kterých Soudní dvůr prohlásil, že opatření poškozující základní právo zakotvené Smlouvou musí mít legitimní cíl a

pokud jde o způsob omezení dotčeného základního práva, nesmí překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle tohoto opatření.

- 19 Na základě této judikatury je třeba posoudit, zda jsou legislativní opatření uvedená v čl. 286a odst. 1 až 4 přiměřená k dosažení legitimního legislativního cíle, zda jsou investoři řádně informováni a zda mají možnost podat opravný prostředek za účelem napadení nadměrně zatěžujících požadavků.
- 20 SIF Banat Crişana SA, jakož i ostatní finanční investiční společnosti původně zřízené zákonem č. 133/1996, jsou v důsledku procesu masové privatizace akciovými společnostmi, které jsou zcela vlastněné soukromými investory, ve vztahu k nimž zákonodárce zamýšlel stanovit a zachovat, i po ukončení privatizačního procesu, maximální podíl ve výši 5 % (původně ve výši 1 %). Bylo rovněž zavedeno omezení ohledně podílů u vzájemné shody a ASF v článku 2 nařízení č. 1/2006 uvedl řadu situací, které kvalifikoval jako domněnky vzájemné shody.
- 21 Vystává tedy otázka, zda prahové hodnoty podílu stanovené [členskými] státy pro subjekty soukromého práva v rámci privatizačních procesů porušují volný pohyb kapitálu a zda zavedení zákonného omezení podílů, a to jak přímo, tak společně s jinými osobami, až do výše 5 % základního kapitálu v případě soukromých společností (jako v případě článku 286a zákona č. 297/2004 ve znění pozdějších předpisů), který byly privatizovány během asi 20 let a nemají strategický význam, představuje porušení volného pohybu kapitálu.